

Entered as Second-Class matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of 103rd, 1879.

Metai XXVI

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, KOVAS (MARCH) 30 d., 1917 M.

No. 13

Didėji Karė.

Galima tikrai manyti, kad Rusijos naujoji valdžia galutinai užsilaikys ir daugumą gyventojų gaus užgandinti, nes stengiasi įvesti visame krašte demokratiską tvarką, o to ir reikalauja visi pažangieji Rusijos gaivalai. Naujoji valdžia nesipurtė prieš pripažinimą moterims pilnų politinių tiesių, kodėl nei vienam dideliame krašte nėra. Naujoji valdžia naikina visokią prispaudimą ar tai tikėjimiską, ar tautiską. Kadeti partija pritaria įvedimui Rusijoje republikoninės tvarkos, ko reikalauja ir Rusijos socialistai, todėl ir jie turėtų remti naująją valdžią, nes jeigu ji būtų išvirsta, būtų vėl sugrąžinta monarchija. Istikro naująją valdžią Rusijoje galėtų išvesti vien naminiai maistai, kurie atsilieptų ant karės su svetimais priešais, naikinančiais ypač Lietuvą ir Lenkiją. Naująją valdžią galėtų išvesti nepasisekimai karės frontuose, bet ir tame galima laukti geresnio pasisekimo prie naujos valdžios negu valdant carui, kuris stengėsi vokiečiams patarnauti ir jiems padėti talkininkus įveikti, nors jie lieja savo karėvių kraują ne vien už savo reikalus, bet ir už Rusijos naudą. Vien jau norėdami patarnauti, pats neturėdami svarbių reikalų, mėgino nuo Gallipoli prisigriebti. Konstantinopolis ir jį Rusijai atiduoti drauge su jurių siaurumomis, kad Rusija turėtų liuosą išėjimą į Tarpjūrinės jūros, nors tai talkininkams naudotų atgabendį negali. Buvo tai vien troškimas caro valdžios, kuri ypač troško svetimų kraštų užgrobumo. Naujoji valdžia apie užgrobumus nekalba, nes Rusijai svetimų kraštų nereikia, ji turi pakaktinai žemės, vien reikia ją gerai sutvarkyti, o sutvarkymui nereikia nei jokių prispaudimų, bet reikia žmonėms duoti laisvę, kad jie patys galėtų ne vien savo, bet viso krašto reikalais rūpintis, stengytis jį pakelti geriau, negu tai mokojo padaryti besiremiant ant išnaudojimo piličių išversta revoliucijos caro valdžia, su visa biurokratų rija. Naujoji valdžia rengiasi visoj Rusijoje įvesti 8 valandų darbo dieną darbininkams.

Naująją valdžią Rusijoje pripažino jau Suvienytos Valstijos, be abejonės galutinai ją pripažįtaipgi Francuzija, Anglija ir Italija. Matyt, visi laįja užsitikinti naująją valdžią negu galėjo užsitikėti caro valdžiai, kuri visuomet draugavo su vokiečių reakcionierių valdžia.

Visi didieji kunigaikščiai pasitraukė nuo kariūmenės vadovystės, nes naujoji Rusijos valdžia jiems neužsitikėjo. Atsisakė nuo kariūmenės vadovystės pagarsėjęs Nikolaj Nikolajevič ir nuo vadovavimo laivyno kunigaikštis Kirilas. Gal naujoji valdžia ir be pamato jiems neužsitikėjo, bet visgi geriau, kad jie neturės nei progos naują revoliuciją sukelti monarchijos sugrąžinimui. Tuom tarpu visos rusiškos kariūmenės vadovystė paėmė generolas Aleksiejev, kuris yra vyriausio štabo perdėtinis.

Iš Berlio praneša apie praisčius pietinėje Rusijos dalyje, bet patvirtinimo tos žinios nėra. Grėšiantieji tuom pranešimu vokiečiai išreiškia vien savo geismus. Pietinė Rusija apgyventa ne rusų, bet daugume svetimų gaivalų. Komet tiesos svetimos kilmės žmonijai tapo sulygintos su tiesomis rusų, tai tuom jau jų padėjimas tapo žymiai pagerintas, kad jie neturi nei pamato sukelti, nes jeigu

sugrįžtų senoji valdžia, be abejonės jų padėjimas vėl sublogėtų, o to niekas geisti negali.

Caras ir carienė tapo pergabenti į Carskoje Selo, kur ir pirmą gana ilgai slėpėsi nuo taip karštai neva jį mylinčių piliečių. Neleido jiems Livadijone važiuoti, o jo rume Carskame Selo laiko jį po sargyba kariūmenės, kuri pirmą carui paliepus, šaudydavo į beginklius žmones. Nei carui, nei carienei, neleidžia su draugais nei telefonu, nei telegrafu susisiekti. Taip dabar su jais elgiasi naujoji valdžia, kaip caro valdžia elgėsi su nekaltais, bet neišstikimais piliečiais, kuriuos ir kalėjimus sukimšdavo be jokio pamato.

Naujoji Rusijos valdžia sugrąžino Finlandijai visas tiesas, kokias ji turėjo. Žada ji automonią ir Lietuvai panašią į tą, kokią turės Finlandija. Finlandija gi turėjo met savo kariūmenę, savo pinigų, net pato markes. Tokią savivaldą su savo kariūmene turėjo ir Lenkija iki 1831 metų.

Karės frontuose bent rytuose nieko svarbesnio neatsitiko. Rumunijos fronte rusai pradėjo ofensyvą Braila apeliokėse ir išvijo vokiečius iš geležinkelio stacijų Nadeni ir Halt. Aplinkinėse Fočan vokiečiai smarkiai bombarduoja rusų pozicijas, bet iki šiol be pasekmių. Vokiskieji orlaivininkai bombardavo Rumunijos miestą Galač, bet jų išmestos bombos užmušė vien kiek civilistų.

Macedonijoje francuzai taipgi pradėjo ofensyvą ir ji jiems gana sekasi. Jie išvijo sujungtą vokiečių ir bulgarų kariūmenę nuo kalvos 1248. Vokiečiai ir bulgarai mėgino kontr-atakuoti, atgauti nužudytą poziciją, bet tapo atgal atmušti. Francuzų nelaisvėn pakliuvo 24 aficerai ir 1,770 kareivių, atimta taipgi 13 kulkasvaidžių. Anglai gi išnairikalais rupertiesi, stengytis jį pakelti geriau, negu tai mokojo padaryti besiremiant ant išnaudojimo piličių išversta revoliucijos caro valdžia, su visa biurokratų rija. Naujoji valdžia rengiasi visoj Rusijoje įvesti 8 valandų darbo dieną darbininkams.

Naująją valdžią Rusijoje pripažino jau Suvienytos Valstijos, be abejonės galutinai ją pripažįtaipgi Francuzija, Anglija ir Italija. Matyt, visi laįja užsitikinti naująją valdžią negu galėjo užsitikėti caro valdžiai, kuri visuomet draugavo su vokiečių reakcionierių valdžia.

Visi didieji kunigaikščiai pasitraukė nuo kariūmenės vadovystės, nes naujoji Rusijos valdžia jiems neužsitikėjo. Atsisakė nuo kariūmenės vadovystės pagarsėjęs Nikolaj Nikolajevič ir nuo vadovavimo laivyno kunigaikštis Kirilas. Gal naujoji valdžia ir be pamato jiems neužsitikėjo, bet visgi geriau, kad jie neturės nei progos naują revoliuciją sukelti monarchijos sugrąžinimui. Tuom tarpu visos rusiškos kariūmenės vadovystė paėmė generolas Aleksiejev, kuris yra vyriausio štabo perdėtinis.

Iš Berlio praneša apie praisčius pietinėje Rusijos dalyje, bet patvirtinimo tos žinios nėra. Grėšiantieji tuom pranešimu vokiečiai išreiškia vien savo geismus. Pietinė Rusija apgyventa ne rusų, bet daugume svetimų gaivalų. Komet tiesos svetimos kilmės žmonijai tapo sulygintos su tiesomis rusų, tai tuom jau jų padėjimas tapo žymiai pagerintas, kad jie neturi nei pamato sukelti, nes jeigu

Ryme gauta žinia, jog vokiečiai ir austrai rengiasi pradėti ofensyvą prieš Italiją. Sujungtos kariūmenės vadovystė į savo rankas paims vokiskieji karvedžiai, labiausiai šioje karėje atsizimėję: Hindenburg, Falkenhayn ir Mackensen. Vokiečiai nori mat Austrijai patarnauti, apvaldyti Lombardiją, kuri Austrijai prigulėjo, tik ją francuzai atėmė ir Italijai atidavė, nes ji yra italų apgyventa. Mat vokiečiai nori taip Austriją apdovanoti, kaip talkininkai norėjo Rusijai Konstantinopolį atiduoti. Bet norai ne visuomet duodasi išpildyti, o Lombardijon per Alpių kalnus taip jau sunku prisigriebti, kaip sunku buvo talkininkams nuo Dardanelų Konstantinopolin prisigriebti. Dabar vienok Italijos fronte nei viena karę vedanti pusė nieko svarbesnio neveikia. Ir didesni mušiai tame fronte nuo senai pasilovė.

Rusijoje laukia smarkesnio vokiečių veikimo, nes jie čia sugabeno nuo vakarinio fronto daugiau kariūmenės ir privežė daugybę amunicijos. Vakaruose vokiečiai dabar vien ginsis, arba atgal traukiasi, nes tame fronte jų kariūmenė tapo žymiai apsilpnėta. Rusijoje mažiama, kad vokiečiai rengiasi prie svarbaus veikimo, kad jie nori traukti Petrogradan. Naujoji valdžia prieš tai ir Petrogrado gyventojus perspėjo, kad jie būtų pasirengę vokiečius patikti, kurie, kaip rodo jų besielgimas Francuzijoje, svetimuose kraštuose moka vien viską išnaikinti, kad tų kraštų gyventojams nieko neliktų, kad jie nei pastogės neturėtų. Naujoji Rusijos valdžia mano Maslovn persikelti.

Iki šiol vienok vokiečiai dar laukiamo ofensyvo nepradėjo. Susirėmimai pasitaiko vis tose jau vietose. Išslyk vokiečiams pasisekė toliau nustumti rusus prie Lydos. Baranovičių ir prie Lucko, bet paskui rusai vėl atgavo savo nužudytas pozicijas. Maži susirėmimai buvo Dvinskio ir Rygos distriktuose, bet ir čia nei viena pusė nieko svarbesnio muveikti neįstengė.

Svarbiausi ir smarkiausi mušiai eina vis vakary frontu. Tame fronte vokiečiams vis nesisėka ir jie, nors taip labai girtis moka, tame fronte neturi kuom girtis, nes čia turi daugiau nepasisekimų, negu laimėjimų. Lygiai francuzai, kaip ir anglai vis atgal stumia vokiečius ir veikpusę jų užimtos Francuzijos teritorijos jau išvalė. Rods dabar vokiečiai pradeda smarkiai priešintis, negu talkininkų ofensyvos pradžioj, bet vis dar neįstengia atsilaukyti veik niekur.

Francuzai užėmė jau vakarinį krantą upės Oise ir apvalė du fortu vokiečių rankose buvusius tvirtovės La Fere ir pati tvirtovė ilgai laikytiesi negalės, kuri užima vidurį Hindenburga naujos vokiečių atsizgimimo linijos. Ašmė nuo vokiečių cieta eilę jų pozicijų prie rytinio kranto, šis Ailette. Anglai išvijo vokiečius iš Roiset ir nepatike smarkesnio vokiečių pasipriešinimo, prisiartinio prie Croisel. Pavojų atsirado vokiečių linijai prie St. Caban ir Coucy giriose. Francuzai artinasi prie vokiečių apkasas sudrutinto miesto St. Quentin. Francuzai išstūmė vokiečius 3 mylių fronte tarp Castres-Essigny le Grand. Oise paupiuose, į šiaurius nuo svarbaus miesto Soissons francuzai taipgi išvijo vokiečius iš jų drutų pozicijų. Nors vokiečiai smarkiai priešinasi, griebiasi kontr-atakų, bet neįstengia atsilaukyti.

Anglai savo fronte veikia palengva, bet ir jie stumia vokiečius vis arčiau prie jų rubežių. Anglai perlažė vokiečių atsizgimimo linijas tarp Bapaume ir

Cambrai. Vokiečiai pats prisipažįsta, kad to fronto dalyje jie atgal pasitraukė.

Ir prie Verdun vokiečius pasisekė nepasisekimai. Tame fronte francuzai atėmė smarkiai gynamus vokiečių apkasas prie Malancourt.

Vaidai Amerikos su Vokietija dar nepriėjo galo. Iki šiol dar nėra karės, bet nėra nei taikos. Amerika, nepaisydama besipriešinimo namieje vokiečių ir jų pritarėjų, drutina savo kariską pajėgą, kad galėtų atmušti vokiečių užpuolimą. Laivyno los padidinta iki 87.000 ju Valtijų milicijos pašaukta tarnyston. Atsizgimui to gal pakanka, bet karėn eiti Europon pajėgos tos yra permažos. Bet talkininkai nei nelaukia atsizgimmo Amerikos kariūmenės Europon, jiems pakaks laivyno pagelbos, pinigų, maisto ir amunicijos, o tą Amerika parupis. Francuzija Amerikoje dabar skolina sau miliardą frankų. Paskolų jieskos ir kiti, o Amerika juos parupis.

Revoliucijos bėgis Rusijoje.

GALIMA UŽDYKĄ GRĮŽTI RUSIJON?

Iš Petrogrado ateina labai įdomi žinia, kuri, jeigu ji teisinga, labai svarbiai palytės visus ateivius. Šitoj žinioje pranešama nei mažiau nei daugiau kaip tik tas, kad naujoji valdžia per savo ministerių tarybą įgaliojo užrubežų reikalų ministerį paskirti užtektinai pinigų, kad visiems Rusijos emigrantams, kurie nori grįžti atgal Rusijon, galėtų but išduotos iš valdžios pinigyno pašėpos.

Šitas telegramas skamba sekančiai:

Petrogradas, Kovo 22 d.—Kadangi daugelis paluotų politiškių prasikaltėlių, randasi sunkiame piniginiame padėjime, tai ministerių taryba nusprendė suteikti jiems uždyką geležinkelio tikietus. Užrubežio reikalų ministeris taipgi tapo įgaliojtas išduoti pinigines pašėpas visiems emigrantams, norintiems grįžti atgal į Rusiją. Tuom pačiu laiku tapo išsiųsti paliepiamai į rubežiaus sargybas, kad nedarytų jokių klūčių su pašėpatais.

CARO DVARAS—ŠNIPŲ LIZDAS.

Petrogradas, kovo 23 d.—Radikalų laikraštis Ruskaja Volia talpina straipsnį, kuriame išrodinėjama, kad caro dvaras Carskame Selo buvo "vokiskų šnipų lizdas". Laikraštis sako, kad tapo paskirta specialė komisija ištirimui "kriminališkių prasižengimų buvusiu ministerių, papildytų paskutiniaisiais metais, ant kurių Rasputinas uždėjo galutiną tašką."

Dalis šio straipsnio skamba sekančiai:

"Pirmiausias kriminalas buvo—išdavystė, o turėjo savo lizdą palociuje. Caro dvaras (t. y. caro aplinkiniai) didesnį savo dalyt buvo vokiskais, o apgailejimo vertė rolė Šturmerio, kuris mėgino įtraukti Rusiją į atskirą susitaikinimą su Vokietija, buvo visišmas žinoma. Musų talkininkų laikraščiai kaltino Rusiją, kad ji išduodanti Vokietijai Rusijos kariskus sekretus."

"Aleksėjus Chvostov, kuris tapo prašalintas iš vidaus reikalų ministerių už tai, kad jis mėgino priversti prie persikrymo tarp Nikolajaus ir Aleksandro (caro ir carienės) ir kuris manė užmušti vienuolį Rasputiną, pasakojo savo draugams, kad jis turėjo dokumentus, kurie rodė, kad tarp cariško dvaro ir Berlio buvo susinėsimai ir kad Rasputin buvo apsuptas vokiskais šnipais, kurie lengvai išgaudavo nuo nusilakusio vienuolio rusų kariskus sekretus. Chvostov, kuris pas priklauso prie "tamsių Rusijos jėgų," nieko nepadarė Carskame Selo, kad šitokie išdavystės sulaukių.

kiečių užpuolimą. Laivyno los padidinta iki 87.000 ju Valtijų milicijos pašaukta tarnyston. Atsizgimui to gal pakanka, bet karėn eiti Europon pajėgos tos yra permažos. Bet talkininkai nei nelaukia atsizgimmo Amerikos kariūmenės Europon, jiems pakaks laivyno pagelbos, pinigų, maisto ir amunicijos, o tą Amerika parupis. Francuzija Amerikoje dabar skolina sau miliardą frankų. Paskolų jieskos ir kiti, o Amerika juos parupis.

AMERIKA PRIPAŽISTA NAUJĄ VALDŽIĄ.

Petrogradas, per Londoną, kovo 23 d.—Suvienytos Valstijos buvo pirmą viešpatija, kuri formaliskai pripažino Rusijos naują valdžią. Amerikos ambasadorius Francis, gavęs iš Washingtono paliepiimą, vakar atkankė naują Rusijos užrubežio reikalų ministerį Miliukovą, o po piet, lydimas viso savo štabo, sykiu su laivyno ir karės attachė (atstovais), ambasadorius Francis nuyko į Marijinską palocių, kur ministerių taryba buvo susirinkusi; čia jis, vardu savo valdžios, padarė formaliską pripažinimą ir sudėjo pasveikinimus Suvienytų Valstijų vardu."

Karės ir laivyno atstovai buvo pilnuose kariskuose uniformuose, o ambasadorius ir jo sekretoriai buvo "po-pietiniuose" drabužiuose.

Ambasadorius Francis pranešė naujiesiems Rusijos ministeriams sekančiai:

"Kaipo ambasadorius ir Suvienytų Valstijų atstovas, paskirtas prie Rusijos, aš turiu garbę pranešti, sulgy man duotų instrukcijų, kad Suvienytų Valstijų valdžiai bus smagu palaikyti ryšius su Rusija per tarpininkystę naujos valdžios."

"Lai širdingi ryšiai, buvusieji tarp šių dviejų šalių, ir toliau buva. Lai jie buva abipusiskai užgandintini ir naudingi."

Rusijos užrubežio reikalų ministeris Miliukov atskė, tai vardu ministerių tarybos sekančiai:

"Leiskite man, vardan tuom laikinės valdžios, atsakyti į šitą pripažniimo aktą iš Suvienytų Valstijų pusės. Aš buvau jūsų šalį daugiaus negu vieną sykį ir galiu buti liudininku, kad idealai, kuriuos atstovauja tuom laikinė valdžia, yra toki patys, kaip tie, kurie pamatuoja gyvybę jūsų locnos šalies. Aš turiu viltį, kad šitai didi permaina daug prisidės prie ankštesnio mūsų susitartinimo, negu kada nors pirmiaus."

"Aš turiu pasakyti Jūsų Excelencijai, kad laike paskutinių keilių dienų aš aplaikiu daug pasisekimų nuo žymių jūsų šalies žmonių, kurie užtikrino mane, kad visuomenės opinija Suv. Valstijose pritaria mums. Leiskite man padėkavoti jums. Męs jaučiame garbę, kad esame pripažinti pirmiausiai per tą šalį, kurios idealus męs branginame."

CARAS IR CARIENĖ SUAREŠTUOTI.

Londonas, kovo 23 d.—Buvusis Rusijos caras, Nikolajus Romanov, atvyko į Carskoje Selo palocių, kaip praneša Reutero telegramas iš Petrogrado. Telegramas yra sekančias:

"Išlipdamas iš traukinio, Nikolajus išrodė ramus, bet suvargęs. Jis buvo apsivilkęs uniformu Seštojo Kubaniskų kazokų pulko su juo apdėtu plokščium. Ant pečių jis buvė užsimetęs baslyką, o už dirželio užsikisęs kazokišką kinžalą. Ant krūtinės buvo šv. Jurgio kryžius. Nikolajų lydėjo kunigaikštis Dolgorukov."

Apie tai, kokiū būdu pastatyta carienė po sargyba, korespondentas telegrafuoja sekančiai:

"Buvusiai carienei Alexandrai, apie jos suareštavimą pranešė

generolas Kornilov. Atvykęs su savo štabu į Carskoje Selo stotį, gen. Kornilov užtelefonavo į palocių, klausdamas, kokiū laiku jis gali pasimatyti su cariene. Jam atsakyta, kad carienė bus gatava priimti pasiuntinius už pusės valandos. Atvykus gen. Kornilovui su savo štabu į palocių, jie tapo nuvesti į privatiskus ex-carienės apartamentus. Už kelių valandėlių pasirodė ex-carienė, juodais drabužiais apsirengusi, ir paprasė visų atsistėti. Jos pirmi žodžiai buvo: "Kam aš turiu buti dėkinga už jūsų vizitą?"

Generolas Kornilov, pakilęs nuo sėdynės, atsakė:

— Aš atvykau sulgy paliepiimo ministerių tarybos ir aš turiu jums pranešti apie tuom laikinės valdžios nutarimą.

Buvusi carienė tuomet taipgi atsistėjo ir tarė:

— Aš esu pasirengus išklausti valdžios nutarimo.

Po to gen. Kornilov perskaitė valdžios dekretą ir paaiškino ex-carienei, kad nuo šio momento jai yra atimta jos liuosybė.

Gen. Kornilovo štabas tuomet prasišalino, ex-carienė prašė gen. Kornilovo, kad nebūtų prašalinti namų tarnai, kurie pažįsta būdą ir reikalavimus jos sergančių vaikų. Ji ypatingai prašė, kad leistų ir toliau laikyti feldfelj Berevenko, kuris iki šiolei buvo mažo caruko prižiūrėtoju. Gen. Kornilov šutiko su carienės prašymu ir po to išėjo iš palociaus.

DIDI KUNIGAİKČIAI ŽMONIŲ PUSĖ.

Visi nariai buvusios Romanovų dinastijos (caro giminės) apreiškė, kad jie yra pasiryžę tarnauti naujai Rusijos valdžiai. Didis kunigaikštis Kirilas atsisakė nuo vadovystės jurininkų gvardijoj. Telegramas iš Kopenhago praneša, kad didis kunigaikštis Nikolajus, vyriausias vadas rusiškų armijų Užkaukazyje, išleido sekančią pranešimą laikraščio korespondentams miesto Tiflise.

"Senos valdžios sugrįžimas yra negalimas ir aš niekad nesutikčiau su tokiu atžegareivisku žingsniu. Aš tikiuosi, kad karėje męs laimėsime, bet tuom laiku reikia palaikyti šalyje vidurinę ramybę. Aš esu persitikrėjęs, kad valdžia mokes apsaugoti šalį nuo anarchijos, bet tik su žmonių pagalba."

Petrogrado laikraščiuose yra paduota daug pasikalbėjimų su įvairiais didžiais kunigaikščiais, iš kurių mafyti, kad kuone visa caro šeima jau nuo poros metų buvo prieš karą.

Didis kunigaikštis Kirilas, kuris dabar jau vadinasi tik "Admiralau Romanovu" ir kuris buvo pirmas iš kunigaikščių, pripažinusių naują valdžią, šiaip pasakė:

"Mano lekojus ir aš akis akin supratome gerai. Budami po sena vėližia, męs butume pralose šitą karę. Kalbėti apie tai carui neužsimokėjo, nes nieko negelbėjo. Męs negalėjome perlausti tos sienos, kurią aplink carą su tvėrė buvusis premieras Steurmer, mitropolitas Pitirim, buvusis justicijos ministeris Sčeglovitov, o vėliaus ir ministeris Protopopov."

Po to kaip didieji kunigaikščiai ypatiskai ir visi sykiu negalėjo pertikrinti caro, kad grėsia revoliucijos pavojus, jeigu jis neušils, tai didieji kunigaikščiai išsiuntė D. K. Kirilo žmoną Viktoriją, kad ji pamėgintų atidaryti akis carienei, kuri buvo visa ko tikroju "bosu". Savo pasikalbėjime su cariene, didieji kunigaikštienė Viktorija vardais iš-

tik gius.

D—is.

¶ Niagara Falls, N. Y. Mies
to taryba pakelė algas gatvės
šlavėjų nuo 25c. ant 30c.
darbo valanda.

VOKIEČIŲ BESIDARBAVI-
MAS LIETUVOJ IR KURSE.

"Frankfurter Zeitung" 20 XII rašo: "Kuomet Vokiečių kariuomenė užėmė Lietuvą ir Kuršą, čia buvo labai prastai sutvarkyti keliai. Dabar gi tose vietose, kurias valdo rytų kariuomenės vadovybėje esanti civilė valdžia, įtaisyta visos tinklas gelžkelių, plentų ir tiltų. Kelių pagerinimas labai gerai atsiliepė žemės ūkyje. Kurse iš 500 stambiųjų žemės savininkų beliko 140, iš 28,000 ūkininkų—4,017. Lietuvoje palikta 600 dvarų—dvarėlių, kuriuose skaitoma 34,400 hektarų žemės. Visas, savininkų apštas žemės apdirba kariuomenė. Trukstant kareiviams, dirba karės belaisviai ir darbininkų komandos. Vokiečių valdžia davė gyventojams seklos ir ūkio mašinų. Užėmus kraštą vokiečiams dabartės apdirbama daugiau žemės, negu šeiminingaujanant musams. Kuršan atvežta daug kiaulių, veislinių gyvulių ir linų seklos.

Labiausia atsidejus naudojami platieji miškai. Bieľovio gėros vertinamos apie 400—600 milijonų markių. Daug tukstančių darbininkų tenai dirbuojasi. Įtaisyta medžiams pjauti fabriku, pravešta laikinių gelžkelių. Be to, naudojamos Narevo, Bugo, Vislos vandenkeliai.

Pramonė užimtuose kraštuose labai silpnai plėtojosi. Dabar jau esantys fabrikai vėl veikia. Dirba virvių, tabako ir audimo dirbtuvės. Nubudo ir prekyba, ypač Vilniuje. Vokiečiai įtaisė vietos pirkliams tam tikrą pirkimo bendrovę, kuri gabens iš vokiečių visas reikalingas prekes.

Vilniuje įtaisyta kanalizacija, pertaisyta gazo fabrikai, praplėsta elektrikos stotis. Salų beveik visai numalšintos epidemijos ligos.

("N. L.).

IMTINIAI (BELAISVIAI).

Kad suprantamesnis būtų imtinių lietuvių gyvenimas, tariuosi, bus ne pro šalį parodyti vieno kito imtinių komiteto pranešimą. Kiekvienoje didesnėje stovykloje jau yra panašų komitetų. Įmsime tik kelis pavyzdžius.

"Imtinių lietuvių komit. Neuhammer'e stov. 11—IX—16.

G. T. laiškas rugs. 31 d. No. 158 gavau, už kurį nuosirdžiai dėkoju. Šiuo metu Neuhammer'o stovykloje 40 lietuvių. Imtinių skaičius nepastovus, nes daugelis išvyksta darbuose ir daugelis taip pat grįžta.

Komiteto adresas visiems lietuviams žinomas, nes aš pats pranešiau visiems ir ateiityje visi kreipsis į Tamstą pagalbos.

Iki šio laiko mes (lietuviai) esame gavę du kartus dovanų, kurios vokiečių vyriausybės buvo priduos tos teisingai, o mano ir vieno savanorio buvo suskirstytos tarp draugų, be kokios nuoskaudos. Šios dovanos buvo Liet. Centro Komiteto.

Visų lietuvių vardu dėkoju T. už suteiktą pagalbą ir prašome T. neužmiršti mūsų. Su pag. Ant. Šėgžda. Neuhammer con. p. 22."

Altam'o stovykloje gyvena 200 lietuvių; šios lietuvių stovyklos komiteto esama visų veikliausia. Iš smulkiai surašytų imtinių lietuvių sąrašų matyti, kad 57 žmonės serga, kurių tarpe 7 džiovininkai. Tai įstabūs skaitmenys, kurie atskleidžia ir kitų stovyklų sąrašuose.

"Ig. L. Centro Kom. Kopenhagoje pn. J. Savickiui.

Atsakydamas į Tamstos palankų laišką, rašytą 6—IX—16, Liet. Komitetas visų vardu taria T. tikrą ačiū už globą.

Visuotinis Kom. susirinkimas nutarė prašyti T. be atskirų dovanų, siunčiamų imtinių sąrašų kūrį T. turi, atsiųsti dar Komiteto vardu maisto, kuris bus dalijamas pašalpos reikalingiems tautiečiams. Atsiųskite, kiek galite, šitų mėsinių, siustų (šalių), pirstinių, kojų ir maisto.

Kuno feikalus patenkinę, mes lietuviai ypatingai traukiamės peno; šitas traukimas nepaprastai jaučiamas ilgiam žiemoms vakarams prasidedant. Mums reikia knygų, su kuriomis galima būtų do-

Photo by American Press Association.

"BRANGUMYNAI"

Kuomet pas mus Amerikoje bušelis bulvių kainuoja daugiau negu bušelis obuolių, tai galima sau išsivaizdinti, kaip jos yra branginamos Vokietijoje—ypač pavasary.

VĖL NEDORYBĖS.

Mūsų skaitytojai žino istoriją su siūtais Lietuvos Tatjanos Komiteto pinigais. Dar pavasary jis buvo įgaliavęs savo vice-pirmininką V. V. Nikitiną nuvežti 400,000 rub. Stokholman. Tais tuos pinigais turėjo paskirstyti šiai 300,000 rub. į Varšuvą kunigaikščio Liubomirskio vardu ir 100,000 rub. Smetonos arba A. Vileišio vardu. Kaip kn. Liubomirskui taip ir A. Smetonai buvo duota žinia, kad atvyktų Stokholman patys arba savo įgaliotinius atsiųstų.

Atvykus vienam tik Liubomirskio įgaliotiniui, visi pinigai buvo įduoti šiam pastarajam su pažymėjimu, kad 100 tukstančių rublių atskirų pakietų būtų pasiųsti į Vilnių A. Smetonos ir Vileišio vardu. Tuo laiku buvo deleguotas ir Lietuvių Draugijos Centralinio Komiteto vice-pirmininkas P. Leonas, kad pasimačius su A. Smetona, kad padarius reviziją mūsų įgaliotinių veikimo Stokholme ir kad A. Smetonai neatvykus pasitarus su V. V. Nikitinu, kaip tuos pinigais siųsti.

Tai tokia pirmą istoriją stadija. Kuomet buvo įduoti pinigai lenkam pirm negu P. Leonas pasitarė su V. V. Nikitinu, jau tada kilo pas lietuvių abejonę, ar jie bus pažymėtiems žmonėms įduoti. Mat, pergerai jau mums lenkai "draugai" žinomi. Paskui pasirodė, ištikrųjų, kad tos abejonės netuščios buvo. Mūsų C. K. įgaliotinis Stokholme praneša, kad gautas iš A. Smetonos laiškas, kuriame nurodo, jog jis pinigų iš lenkų negavęs, prašo išreikalauti atgal iš Liubomirskio ir nusistų per švedų-lietuvių Komitetą Stokholme.

Vėliau gauta žinių iš A. Smetonos per Ispanų pasiuntinybę, kad iš 100 tukst. rub. vos tik 10,000 rub. tegauta iš Liubomirskio. Kur dingio 90,000 rub.?

Aišku kad žlugo pas lenkus. Tas žinias gavęs C. Komitetas savo posėdyje gruodžio 18-21 d. 1916 m. nusprendė kreiptis prie Tatjanos Komiteto pirmininko su šiuo dalyku. Kas C. K. pirmininko M. Yeo jau ir padaryta. Rodos ir nebuvo kito kelio, kaip tik protestuoti prieš lenkų pasielgimą ir reikalauti, kad tuos 90,000 rub. jie atiduotų lietuviams. Bet dabar, gavę Amerikos laikračių, laisvą nustebo, radę tą aiškia istoriją visai kitu pusėn nukreipta. Socialistų laikraštis "ai sako, kad tiesiog tuos pinigais (90,000 rub.) pavogė P. Leonas arba A. Smetona. Šitai kas rašo socialistų organas "Naujienos" (Chicago):

"Pinigai ėjo per trijų žmonių rankas. Ponas Leonas gabeną juos Stokholman; Liubomirskio įgaliotinis vežė juos Vilniun; o Vilniuje juos priėmė p. Smetona (arba Vileišienė, kaip buvo įsakyta p. Leono.) Tai kodel gi dabar butinai turi būti taip, kad pinigai sutirpo lenko, o ne katronors tų dviejų lietuvių rankose? Be to, pinigai buvo indėti į atskirą pakietą. Jeigu pakietas buvo pristatytas į Vilnių neatplėstas, tai pinigų reikia įsieti ne pas tą žmogų, kuris jį vežė, bet pas tą, kuris juos dėjo į pakietą."

O "Keleivis" (Boston) pritar-

damas "Naujienoms" sako: "Išties, čia veikiasiai bus savieji "pasidarbavę." Jeigu lenkas būtų vogęs, tai be abejonės, jisai būtų pavogęs visus."

Skaitai žmogus tokias įtarimus ir akims nenori tikėti. Kaip gali taip drąsiai kaltinti be jokių faktų ir patikrinimų visiems žinomus veikėjus. Ar gi jau vien tuo, kad šie žmonės nepriklauso socialistų partijai jau duoda ma teisę juos vaginti ir gerą vardą iš jų atimti? Kodel gi tai čia brangindami socialistai lenkų reputaciją, su savo tautiečiais jokių ceremonijų nedaro?

Be to, jei pažvelgsime į mūsų gyvenimo santykius, tai šis "naujiena" labai lengviau paaiškės.

Kas tie žmonės, kurios taip lengviai vaginamos? Ponas A. Smetona pirmininkas tos dalies Lietuvių Centralinio Komiteto, kuri atliko Vilniuje, o ponas P. Leonas vice-pirmininkas C. K., kurie Rusijon išsikėlė.

Prieš Centro Komitetą visą laiką Amerikos socialistai uoliai A. Bulotai padėdant, varo nesvarbią agitaciją, kad tik jo darbas sutrukdžius. Kadangi faktų neturi, tai ir leidžia begėdiškai prasimant visokius paskalus. Reikia griauti komitetus, kurie ne jų rankose yra, nors juose dirba, kaip čia Rusuose, taip ir Lietuvoje ir visuomeniečiai; reikia pagimdyti žmones nepasitikėjimą, na kaip tik geriausias būdas apvarginti tuos žmones, kurie prisiklytę tų komitetų stovi. Ypač tas jiems reikalinga ir tam, kad pateisinti savo darbus prieš visuomenę. Jie turi nemažą surinkę Lietuvoje šelpimui pinigų...

Surinkta statistika bus panaudota organizavimui mūsų amatninkų, kad, pasibaigus kare ir prasiidėjus Lietuvos atstatymo darbams, būtų žinia, kur mūsų darbininkai—Lietuvos atstatytojai yra. Be to, sukurta statistika bus skelbiama ir mūsų spaudoje.

Blankų reikia reikauti iš Bendrovės, rašant šiuo adresu: LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION, 200 Fifth Ave., Room 1125-A., New York, N. Y.

UŽTEKS DĖL DVIEJŲ. — Klausyk, Jonai, Onutė yra išmintinga mergina. Ji turi tiek proto, kad užtektų dviem galvoms.

— Well, tai ženykis, brolau, kuogreičiausiai—tau tokios kaip sykis reikia, nes savo loconį neperdaug turi.

— Jurgis: Aš tau sakau, kad mokslas daro stebuklus. Dabar iš fonografo gali prisiklausyti visokių operos giedorių beveik taip gerai, kaip iš scenos.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

2.—Persiuntimo lėšomis reikia pridėti krasos ženkleliais 20 c., nes tiek apsieina persiuntimas.

3.—Adresas turi būti užrašytas labai aiškiai. Jei kas nežino, kaip reikia adresuoti, lai parašo adresą ant atskiro sklypelio ir prisiūcia mums su savo laišku, mes jį teisingai užadresuosime. Iki šiol jau išsiuntėme tokių laiškų labai daug,—tarp jų buvo keletas ir žemaičių Vyskupui Karevičiui.

Pastaruoju laiku prie Liet. Atst. Bendrovės prisirašę sekan tie nauji nariai, paėmę po 10 ir po daugiau šerų:

M. DABRIKAS iš Worcester, Mass.

Dr. E. G. Klīmas iš Philadelphia, Pa.

A. DZENDZOLETA iš Sparrows Point, Md.

Silv. NAVIKAS iš New Haven, Conn.

K. S. KARPAVIČIUS iš New York, N. Y.

Adv. J. S. LOPATTO iš Wilkes Barre, Pa.

T. PAUKŠTIS iš Pittston, Pa.

P. MASLAUSKAS iš Philadelphia, Pa.

A. JELINSKAS iš Racine, Wis.

Visokiomis informacijomis, kaip tai pajieskojimų, ar prisirašymo prie Bendrovės reikalais reikia kreiptis šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION, 200 Fifth Ave., Room 1125-A., New York, N. Y.

ATSISAUKIMAS.

I AMERIKOS LIETUVIŲ AMATNINKUS, VERTEIVIUS IR PROFESIONALUS.

Vienas iš svarbiųjų Lietuvos Atstatymo Bendrovės tikslų yra tai organizavimas Lietuvių amatninkų, vertėvių ir profesionalų, kaip tų, kurie ketina po kare grįžti į Tėvyne, taip ir tų, kurie mano pasilikti Amerikoje.

Senai jau Amerikos Lietuviams reikėjo surinkti kuopliniausia statistika iš mūsų prasiisėkusių brolių gyvenimo svetimoje šalyje, bet vis tas dalykas buvo atidedamas į šalį, laukiant progų laukiant, kol atsirastų įstaigos, kurios panorės tuom darbu užsiimti. Dabar jau pūgos atsirado ir yra kas tų dalykų užsiima—tai LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĖ.

Suomi tatau ir kreipiamės į visus Amerikos Lietuvius, kurie tik prijaucia mūsų darbui, kad atsiųskų, o mes pasiūsime tam tikras blankas ir paaiškinimus, kaip reikia jos išpildyti. Lai atsiųskia mūsų DAKTORAI, ADVOKATAI, MOKYTOJAI, KLERKAI ir t. p. Lai atsiųskia mūsų amatninkai: RAIDŽIŲ STATYTOJAI, DAILYDĖS, SIUVĖJAI, AUDEJAI, KALVIAI, PLYČIAI, KURPIAI ir kitokij amatų žmonės. Lai atsiųskia visokie vertėviai: AGENTAI, KRAUTUVININKAI ir t. p.

Surinkta statistika bus panaudota organizavimui mūsų amatninkų, kad, pasibaigus kare ir prasiidėjus Lietuvos atstatymo darbams, būtų žinia, kur mūsų darbininkai—Lietuvos atstatytojai yra. Be to, sukurta statistika bus skelbiama ir mūsų spaudoje.

Blankų reikia reikauti iš Bendrovės, rašant šiuo adresu: LITHUANIAN DEVELOPMENT CORPORATION, 200 Fifth Ave., Room 1125-A., New York, N. Y.

UŽTEKS DĖL DVIEJŲ.

— Klausyk, Jonai, Onutė yra išmintinga mergina. Ji turi tiek proto, kad užtektų dviem galvoms.

— Well, tai ženykis, brolau, kuogreičiausiai—tau tokios kaip sykis reikia, nes savo loconį neperdaug turi.

— Jurgis: Aš tau sakau, kad mokslas daro stebuklus. Dabar iš fonografo gali prisiklausyti visokių operos giedorių beveik taip gerai, kaip iš scenos.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

— Jona: O aš manau, kad dar daug geriau. Ant fonografo tu gali juos sustabdyti, kada tik nori, o ant scenos kitą syk jie tau ir ausis perspiegia.

Kryžiaus
skaudėjimai

dažniausia gema nuo inkstų betvarkės. Del nuosavaus gero yra reikalinga, kad į tokias slogas būtų atkreipta didelė doma.

Severa's

Kidney and Liver Remedy

(SEVEROS GYDUOLE NUO INKSTŲ IR KEPENŲ)

verta yra pasilyti tokiuose atstikimuose, o taippat gydyme inkstų arba pusės uždegimo, apskunkinto ir skausmingo šlapinimosi, nuo kojų suputimo, geltligės ir ruktūmo skilyvi. Kainos 50c. ir \$1.00.

Kryžiaus skausmas lėnyko. Ponas K. Millenas, 11 Highland ave., Newton Upper Falls, Mass., praneša mums taip: "Kėnėjau skausmus kryžiuje ir šonuose, bet atkūdamas juos kalendorių, amiau varstii Severos Gyduoles nuo inkstų ir jukny ir veikiai pasveikau".

SEVEROS
GYDUOLES

galima gauti visur aptiekose. Reikalauk tikrai tikrų "Severos" gyduolių, bet neimk kitokių, arba užsisakyk, jei vietoje negalima gauti pirkti.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA.

MILDA PRINTING HOUSE

Išdirbėjai Visokios Ryšios

Kalendorių

814 W. 33rd St. Chicago, Ill.

Telephone Drovers 7184

1917	JANUARY	1917
SUN.	MON.	TUE. WED. THU. FRI. SAT.
1	2	3 4 5 6
7	8	9 10 11 12 13
14	15	16 17 18 19 20
21	22	23 24 25 26 27
28	29	30 31

Tai yra sampelis kalendorių, kuriuos mes dirbame dvieiose spalvose raudonai ir juodai. Šitie kalendoriai yra dideli, 20 per 27 colius. Taipgi 13 3/4 x 20 1/2. Biznieriui pradeda juos vartoti vietoj seniau naudojamų su visokiais pagražinimais. Del informacijų rašyti viršminetų antraščių. Priduokite mums savo orderį 1918 metų UŽSAKYMAI, PRISIŪSTI IKI BALANDŽIO 5 d., BUS PADARYTI UŽ ŽEMĄ KAINĄ.

SPECIALIS IŠPARDAVIMAS

100 LAIPSNIŲ GRYNOS DEGTINĖS

"South Shore Club" išpo valstybes bendaroleis

4 kvortos arba 1 gallonas už\$2.45
8 kvortos arba 2 gallonai už\$4.75
12 kvortų, arba 3 gallonai už\$6.95
RUSU MONOPOLINE DEGTINE 100 LAIPSNIŲ
Gryna, 4 bonkos už\$2.45
Gryna, 8 bonkos už\$4.75
Gryna, 12 bonkų už\$6.95

Pareiklaukite mūsų likierų, degtinių ir vynų kainų surašo. Pinigai turi būti priimti drauge su užsakymu, krasos ar ekspreso pristai.

ATMINKITE kad garantuojame mūsų "SOUTH SHORE CLUB" degtinę turinčią 100 laipsnių stiprumą, gryną, sena ir gera—arba sugrąžinsime jums pinigų atgal.

DYKAI nuo dabar iki Kalėdų švenčių išsiųsime kiekvienam didelį kalendorių 1917 metams.

IRA, R. & C. 111 W. Va Buren St. Chicago, Ill

JOSEPH A. AMBROSUS

LIETUVIŲ ADVOKATAS

Veda visokias bylas visuose teismuose

Office:

69 W. Washington Street

Rooms 1000-1009, Tel. Central 2579

3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271

CHICAGO, ILL.

DR. O. C. HEINE

DENTISTAS

OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.

(Gyvenimas virs Aptiekos), CHICAGO.

